

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. április 27-i rendes ülésére

Tárgy: A Dombóvár és Környéke Kistérségi Ivóvízminőség-javító Társulást érintő döntések

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Önkormányzati Iroda
Jegyző

Tárgyalta: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott:

Pintér Szilárd alelnök, Dombóvár és Környéke Kistérségi
Ivóvízminőség-javító Társulás
dr. Bálint Tamás ügyvezető, Ignác utca 17. Kft.

Készítő részéről ellenőrizte:

dr. Farkas-Szabó András irodavezető, Önkormányzati Iroda

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Letenyei Róbert jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Dombóvár és Környéke Kistérségi Ivóvízminőség-javító Társulás kedvezményezett által megvalósított KEOP-1.3.0/09-11-2013-0035 azonosító számú Dombóvár és térsége ivóvízminőség-javító projektben került sor a dombóvári Rákóczi utcában egy szakaszon a vízvezeték cseréjére. A Társulás által az építési beruházásra kiírt közbeszerzési felhívás és az eljárás eredményeként a nyertes ajánlattevővel kötött vállalkozási szerződés eredetileg a 61. számú főút Attala és Dombóvár közötti, a projektben érintett szakaszának, valamint Kaposszekcső és Csikóstóttós területén az érintett állami utak teljes felületének helyreállítását tartalmazta. A pályázati felhívás és a támogatási szerződés értelmében azonban az úthelyreállítás esetében csak a sávos helyreállítás költségei számolhatóak el, a teljes útburkolat helyreállítása nem elszámolható költség, a különbözetet a Társulásnak kellett volna előteremtenie.

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. a 61. számú főút dombóvári szakaszán a vállalkozási szerződésben foglaltakkal ellentétben a közművek irányított fűrésszel történő megépítéséhez és ebből a célból az útburkolat 8 helyen történő megbontásához járult hozzá. A kivitelező DASZ Konzorcium (konzorciumvezető: Alisca Bau Építőipari Zrt.) a vízvezeték cseréjét követően csak a munkálatok során megbontott útszakaszt aszfaltozta újra, a 61. számú főút teljes felületének helyreállítása a vállalkozási szerződésben rögzítettek szerint nem történt meg. Az ügyet a képviselő-testület a Társulás 2016. évi költségvetésének tervezetével összefüggésben tárgyalta. A képviselő-testület a 98/2016. (III. 22.) Kt. határozatával nem járult hozzá, hogy a Társulás költségvetését a februárban előterjesztett tervezet szerint elfogadjam a Rákóczi utcai útszakasz teljes útburkolat-felújításának elmaradása miatt. Mivel Dombóvár delegáltjának igen szavazata nélkül nincs meg a törvényben előírt számú szavazat a minősített többséget igénylő döntéshez, a Társulás a mai napig sem fogadta el a 2016. évi költségvetését. Emiatt a Társulás eddig 1.100.000,- forint bírságot fizetett ki a Magyar Államkincstárnak.

A Rákóczi utca érintett szakaszán az úthelyreállítással kapcsolatos aggályaimat a Dombóvár és Környéke Kistérségi Ivóvízminőség-javító Társulás Társulási Tanácsának ülésein többször elmondtam. A Társulási Tanács 2016. október 12-i ülésére benyújtott előterjesztésemben indítványoztam, hogy az elmaradt útburkolat-helyreállítás miatt a Társulás Dombóvár részére 10 millió forint kártérítést fizessen meg, annak fedezetét pedig a Társulás bankszámláján rendelkezésre álló, kötelezettségvállalással le nem kötött összegben felül a társult önkormányzatok a társulási megállapodásban rögzített arányban biztosítsák a Társulás részére. Az indítványomat a Társulási Tanács nem fogadta el.

Megítélésem szerint az érintett dombóvári útszakasz teljes útburkolat-helyreállításának elmaradása körül – elsősorban közbeszerzési szempontból – nem történt minden szabályszerűen, továbbá méltánytalannak tartom, hogy Dombóvárt diszkrimináció éri, mivel a projektben hasonlóképpen érintett kaposszekcsői és csikóstóttói útszakaszok esetében végül is a Társulás kontója terhére megtörtént az eredetileg is tervezett teljes útburkolat-felújítás. Dombóvár érdekét szem előtt tartva mindenképpen szeretnék

elérni egy megegyezést, és ezért egy szakértői vizsgálat elrendelését indítványoztam a Társulási Tanács 2016. december 7-i ülésén. A Társulási Tanács a kezdeményezésemet elfogadta azzal, hogy a vizsgálatnak ki kell terjednie a kivitelezővel kötött szerződésmódosítás közbeszerzési jogszerűségére, az eredeti és a jelenlegi tényállapot közbeszerzési jogi vizsgálatára, továbbá esetlegesen a lehetséges jogszerűségi megoldás felvázolására. A Társulási Tanács az alelnököt felhatalmazta a szakértő kiválasztására és megbízására, továbbá elfogadta, hogy Dombóvár Város Önkormányzata saját költségén az Ignác utca 17. Kft-t bízta meg a vizsgálat elvégzésével. Ehhez a képviselő-testület is hozzájárult.

Az Ignác Utca 17. Kft. által készített szakértői anyag az előterjesztés mellékletét képezi.

A felkért szakértők a vizsgálat eredményét összefoglaló szakvéleményüket elkészítették és megküldték, a szakértői véleményeket a Társulási Tanács 2017. március 21-i ülésére benyújtottam, amit azonban a Társulási Tanács határozatképtelensége miatt nem tárgyalta meg. Az alelnök a Dombóvár és Környéke Kistérségi Ivóvízminőség-javító Társulás Társulási Tanácsának ülését 2017. április 4., majd április 19. napjára ismételtlen összehívta, a meghívó szerinti napirendi pontok között szerepelt a szakértői vélemények tárgyalása is. A Társulási Tanács azonban mindkét alkalommal határozatképtelen volt, így a Társulási Tanács a szakvéleményeket nem tárgyalta meg és döntés sem született az ügyben.

A Társaság által készített szakvéleményben a dombóvári Rákóczi utca útburkolatának helyreállításával kapcsolatban az alábbi megállapítások kerültek rögzítésre:

1. A DASZ Konzorciummal kötött vállalkozási szerződést a műszaki tatalom tekintetében nem módosították. Ugyanakkor a konzorciumvezető Alisca Bau Építőipari Zrt a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-től a közútkezelői engedélyt eltérő műszaki tartalomra kérte meg. A DASZ Konzorcium nem jogosult arra, hogy saját mérlegelési körében valamely szerződéses műszaki elemet járulékosnak minősítsen, vagy valamit azért ne építsen meg, mert azt a pályázat nem támogatja.
2. Az átadás-átvétel és a szerződéses zárás időpontjában a szerződés műszaki tartalma nem valósult meg, így sem a kivitelező DASZ Konzorcium, sem a mérnökszervezet Kapos Hydro Kft. nyilatkozata, miszerint a kivitelezés a szerződésben foglaltak szerint teljesült, nem felel meg a valóságnak. Ebből következően nem felel meg a valóságnak sem az átadás-átvételi jegyzőkönyv, sem az átadás-átvételi igazolás, sem a záró projekt előrehaladási jelentés tartalma.
3. A vállalkozási szerződésben a kivitelezés befejezési időpontjaként a szerződés aláírásától (2014. március 7.) számított 15. hónap utolsó napját határozták meg a felek, ami 2015. június 30-ra esik. Felek a vállalkozási szerződés 2015. július 13-án kelt 1. számú módosításával a véghatáridőt 2015. augusztus 31. napjában állapították meg, amit a belvíz által ellehetetlenített munkákkal indokoltak. Az szerződésmódosításról szóló hirdetmény a Közbeszerzési Értesítőben 2015.

július 29-én került közzétételre. A szerződésmódosítás aláírásakor azonban a DASZ Konzorcium már 13 napos késedelembe volt, mivel a teljesítés határideje 2015. június 30-án letelt. A vállalkozási szerződés 4.5. pontja értelmében a késedelmi kötbér összege napi 4.884.329,- forint, de maximum 60 napi tétel és a szerződéses ár 12%-a, azaz a 60 napi tétel valójában 293.059.740,- forint, mivel az az alacsonyabb összeg. Ez alapján a kivitelező késedelme után a 13 napos késedelmi kötbér összege 63.496.277,- forint, a kötbérkövetelés érvényesítésére a Társulás részéről intézkedés nem történt. A szakértő álláspontja szerint a vállalkozási szerződés és a véghatáridő 1. számú módosítás a kötbér érvényesíthetőségére is kihatott és a szerződésmódosítás egyúttal a kötbérigényről való lemondást is jelentette. Az szerződésmódosításon pénzügyi ellenjegyzés nincs, így annak érvényessége kérdéses.

4. Felek a projekt fizikai zárását követően 2015. október 14-én kezdeményezték a közreműködő szervezetnél a vállalkozási szerződés 2. számú módosításának ellenőrzését, amiben a „Dombóvár-Kapospula-Attala-Csoma-Szabadi települések ivóvízminőség-javítása” projektem tekintetében elhagyásra került az úthelyreállítás teljes útburkolat szélességben tétel. A felek tehát 25 nappal a kivitelezés lezárását követően kívánták a szerződést úgy módosítani, amivel a már lezárt és szerződészerűnek elfogadott teljesítés műszaki tartalmát csökkentik. A szakértő álláspontja szerint nem volt lehetőség egy megszűnt kötelelem, a felek között már teljesedésbe ment szerződés utólagos módosítására, arra csak úgy lett volna lehetőség, ha a felek tévedésre vagy megtévesztésre hivatkozással a szerződéses teljesítés késedelmes és hiányos voltát rögzítik és így rendelkeznek a valóságban elmaradt teljesítési részt elhagyásáról. A közreműködő szervezet műszaki és támogathatósági szempontból elfogadhatónak tartotta a módosítást. Ezt követően került sor a Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (a továbbiakban: KFF) jogszerűségi engedélyeztetési eljárására, a Főosztály a Társulást 2016. augusztus 25-én értesítette a 2. számú szerződésmódosítás elfogadásáról, a szerződésmódosítás aláírására ezt követően 2016. augusztus 29-én került sor. A Közbeszerzési Értesítőben a szerződés módosításáról szóló hirdetmény 2016. szeptember 9-én került közzétételre.
5. A KFF részére az engedélyeztetés során a Társulás elhallgatta, hogy egy már egy éve befejezett kivitelezésről és azt módosító szerződésről van szó. A módosítást úgy mutatták be, hogy az ár az elmaradt műszaki tartalommal arányosan csökkentésre került és az a felügyelő mérnök kifejezett nyilatkozata alapján a FIDIC-nek megfelelően történt, továbbá a módosításhoz a Magyar Közút Nonprofit Zrt is hozzájárult. Lényegében a Társulás a tényeket elhallgatta és a valósággal ellentétes adatokat szolgáltatott.
6. A vállalkozási szerződés 2. számú módosításán – az államháztartásról szóló törvényben a kötelezettségvállalás rendjére vonatkozó rendelkezésekben előírt – pénzügyi ellenjegyzés nincs. Mivel a szerződésmódosításra az államháztartási törvény megsértésével került sor, a Ptk. szerinti tilos szerződés esete állhat fenn, ami a Ptk. alapján semmisséget eredményez. A Ptk. 6:88.§ (1)-(4)

bekezdései szerint a semmisség miatt a szerződésmódosítás érvénytelen, erre hivatkozhat és ezzel kapcsolatban pert indíthat az, akinek ahhoz jogi érdeke fűződik.

7. A szakértő álláspontja szerint a vállalkozási szerződés módosítása közbeszerzési szempontból a vonatkozó jogszabályoknak formálisan megfelelően történt, valamennyi információ ismeretében azonban a szerződésmódosítás jóváhagyása a közreműködő szervezet és a KFF részéről nem történt volna meg. Amennyiben a KFF az ügyben minden információról értesülne, úgy valószínűsíthető, hogy a 4/2011. (I.28.) Kormányrendelet szerint szabálytalansági eljárásra kerülne sor. A szabálytalansági eljárás hatásaként jogorvoslati eljárásban a módosítás megtámadása merülhet fel, illetve pénzügyi szankcióra lehetne számítani.
8. A Társulás elnökét személyes felelősség terheli az ügyben a társulási megállapodás be nem tartása miatt, mivel a Társulási Tanács előzetes döntése nélkül nem tehetett volna jognyilatkozatot és nem írhatta volna alá a szerződésmódosítást.

A Társulási Tanács határozatával úgy döntött, hogy két független szakértőtől rendeli meg a vizsgálati anyagot. A Társulási Tanács Pintér Szilárd alelnököt hatalmazta fel az egyik szakértő személyének a kijelölésére, aki a Deák Ügyvédi Iroda képviselőjeként dr. Bakó Zoltán ügyvédől szerezte be a szakértői nyilatkozatokat.

Dr. Bakó Zoltán szakértői jelentése az előterjesztés mellékletét képezi.

Megjegyezendő, hogy a Deák Ügyvédi Iroda által jegyzett szakértői jelentés szigorúan csak a közreműködő szervezet részére szolgáltatott iratok vonatkozásában adott jogi támpontot. A Társulási Tanács döntési mechanizmusa a kivitelezési szerződés betartása vagy a be nem tartása jogszerűségének vonatkozásában nem adott szakértői jelentést. Dr. Bakó Zoltán által jegyzett szakértői jelentés hangsúlyozza, hogy közbeszerzési szempontból az eljárás a hatósági jogszabályoknak megfelel.

Az Ignác Utca 17. Kft. nevében dr. Bálint Tamás által jegyzett szakértői jelentést a Társaság megküldte az Alisca Bau Építőipari Zrt. részére, hogy tegyék meg az észrevételeiket.

Az Alisca Bau 2017. március 10-én kelt dr. Bálint Tamás ügyvezető úr részére küldött levelet az előterjesztéshez mellékeljük.

Az Alisca Bau a levelében hangsúlyozta, hogy részéről szerződés módosításokat irányadónak tekintik. Hangsúlyozzák, hogy az aszfaltozást az ivóvízminőség-javító projektek esetén a KEOP nem támogatta, azt 100%-ban a beruházónak, jelen esetben a Társulásnak, tehát az önkormányzatoknak kellett volna fizetniük.

Ivóvízminőség-javító Társulás tagjai által még fizetendő önrész összegét táblázatos formában az előterjesztéshez mellékeljük.

A vizsgálat során az Ignác utca 17. Kft. munkatársai egy összeférhetlenségi helyzetet is észleltek az APIÉPKER Kft. esetében a megrendelői és a kivitelezői oldal képviselői személyét tekintve. A cég tulajdonosai Pintér Szilárd (a Dombóvár és Környéke Kistérségi Ivóvízminőség-javító Társulás elnöke 2014. október 12-ig) és Szondi Ákos (az Alisca Bau Építőipari Zrt. alkalmazottja), miközben a cég a DASZ Konzorcium tagjaival alvállalkozói kapcsolatban állt. A szakértő megkeresésére az Alisca Bau Építőipari Zrt. azt nyilatkozta, hogy a Zrt.-nél Szondi Ákos soha nem rendelkezett cégképviseleti joggal, a jelen projektre vonatkozóan pedig az APIÉPKER Kft.-vel nem szerződtek. A szakértő álláspontja szerint az összeférhetlenség függetlenül attól fennállhat, hogy a projektben résztvevő személy a döntéshozatal körében hivatalos cégképviseleti joggal rendelkezik-e vagy sem, illetve jelen projektben nem, de máshol párhuzamosan a felek szerződéses jogviszonyba kerültek. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) vizsgálataiban egyértelműen összeférhetlenségi helyzetnek minősíti a jelen esetben fennálló szituációt.

Az Ignác utca 17. Kft. szakvéleménye és megállapításai alátámasztják, hogy a Dombóvár és térsége ivóvízminőség-javító programja című projektben a kivitelező DASZ Konzorcium a dombóvári Rákóczi utcában a projektben felbontott útszakasz helyreállítását nem a közbeszerzési dokumentációban és az építési beruházásra vonatkozó vállalkozási szerződésben foglaltak szerint végezte el, továbbá a felek a vállalkozási szerződés módosításával – amivel a műszaki tartalmat csökkentették – megsértették a vonatkozó jogszabályokat, így az a Ptk. alapján semmisnek minősül. Mivel Dombóvár Város Önkormányzatának jogi érdeke fűződik ahhoz, hogy a Rákóczi utcában a projektben megbontott útszakaszon az útburkolat teljes felületén történjen a helyreállítás, a szerződésmódosítás semmisségének megállapítása iránt pert indíthat. De álláspontunk szerint elsősorban a tárgyalásos úton konszenzus kereséssel kell a megoldásra jutnunk. Hangsúlyozzuk, hogy nem járható út az, hogy egyes települések a távolmaradásukkal akadályozzák a Társulás döntéseit, illetve ez által nem néznek szembe a szakértői jelentésben megfogalmazott hiányosságokkal.

Az Ignác Utca 17. Kft. által készített szakértői jelentés hangsúlyozza, hogy a Társulás a vállalkozási szerződés 2. számú módosításával kapcsolatban a közreműködő szervezet és a KFF előtt az ügyben lényeges tényeket, körülményeket elhallgatott, a valóságnak nem megfelelő információt szolgáltatott. A megfelelő adatszolgáltatás esetén a KFF részéről a szerződésmódosítás jóváhagyása nem történt volna meg, így a szerződésmódosításra sem kerülhetett volna sor. Így ezek alapján Dombóvár Város Önkormányzatának követelése és álláspontja jogos és jogszerű. A megoldáshoz az érdekelt felek mindegyikének bevonására szükség van. A megfogalmazott határozati javaslat azt a célt szolgálja, hogy a Képviselő-testületünk felhívja az érdekelt feleket az eddigi politikájuk felhagyására és a jogszerű állapot helyreállítására.

Dombóvár Város Önkormányzatának érdekét szem előtt tartva fentiek alapján az alábbi határozati javaslatok elfogadását indítványozom.

Határozati javaslat
a KEOP-1.3.0/09-11-2013-0035 azonosító számú projekt kapcsán felmerült
szabálytalanságok orvoslásáról és Dombóvár Város Önkormányzatát ért kár
rendezéséről

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dombóvár és Környéke Kistérségi Ivóvízminőség-javító Társulás alelnökét, Pintér Szilárdot tiszteletteljesen felkéri a beruházás során felmerült szabálytalanságok reparálására és arra, hogy a beruházás és a program megvalósítása során Dombóvár Város Önkormányzatát ért kár miatt a kártalanítás érdekében a Társulási Tanács ülésére előterjesztést szíveskedjen készíttetni.

A Képviselő-testület hangsúlyozza, hogy a szakértői jelentésekben megfogalmazott hiányosságok orvoslása és a Dombóvár Város Önkormányzatát ért kár miatt a kártalanítás érdekében elsősorban a felek közötti tárgyalást tartja elfogadhatónak. Ha és amennyiben a tárgyalásos megoldás nem vezet eredményre, a Társulási Tanácsban nem alakul ki konszenzus a megoldási javaslat tekintetében, akkor fog dönteni az esetleges jogi eljárások megindításáról.

A Képviselő-testület javasolja az alelnök részére, hogy tegyen meg mindent a Társulási Tanács ülésén a határozatképeség biztosítása érdekében.

Határidő: 2017. április 31. (döntésről való értesítés)

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Önkormányzati Iroda

Szabó Loránd
polgármester